

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: **nezl. K. R., nar. X,**
zastoupená zákonnou zástupkyní L. R., nar. X,
bytem X,
zastoupená advokátkou JUDr. Klárou Kořínkovou, Ph.D., LL.M.,
sídlem Fügnerovo nám. 1808/3, 120 00 Praha 2,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023,**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/48901-915,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114,-Kč k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Kláry Kořínkové, Ph.D., LL.M. do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 14. 10. 2022, č. j. 24421/2022/KRS, jímž žalobkyni nebyl přiznán příspěvek na péči. Dle posudku o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti osoby OSSZ ze dne 23. 09. 2022, u žalobkyně nejde o osobu,

kteřá se podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Jde o osobu do 18 let věku, která nesplňuje zdravotní podmínky pro uznání stupně závislosti. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nevede k neschopnosti zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Dle OSSZ žalobkyně nezvládá celkem 2 základní životní potřeby: stravování, péče o zdraví.

2. Žalobkyně v žalobě poukázala na přiloženou lékařskou zprávu Fakultní nemocnice v Motole ze dne 18. 10. 2022, ze které vyplývá, že „dívka je sledována a léčena na klinice pro diabetes mellitus 1. typu. Inzulin si aplikuje inzulinovou pumpou, pro optimální kompenzaci diabetu potřebuje: Pomoc při stravování – příprava stravy a vážení stravy (pečivo, knedlíky, rýže, těstoviny, tedy vše, co obsahuje sacharidy, tedy tzv. počítání sacharidů ve formě výměnných jednotek). Pomoc při volnočasových aktivitách – dítě je nutné např. při sportu měřit každých cca 30 minut kvůli riziku hypoglykemie, každou volnočasovou aktivitu je nutné zvažovat dle aktuální glykemie dítěte, na každý výkyv glykemie musí rodič zareagovat. Péče o zdraví – desítky úkonů denně ohledně samotné léčby – měření glykemie, kontrola nastavení inzulinového pera, úpravy dávek inzulinu, úvahy o dávkách inzulinu vzhledem k jídlu a výměnným jednotkám, kontrola ketolátek v moči, potažmo v krvi a spoustu dalších úkonů.“
3. Žalobkyně v žalobě dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009-38, v němž se uvádí, že „posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudek totiž na podkladě odborných lékařských vyšetření obsahuje závěry o funkčním dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posuzované osoby na její schopnost zvládat základní životní potřeby. Posudkový závěr by tedy měl být v tomto směru náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti.“ Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 2. 4. 2014 č. j. 3 Ads 50/2013-32, vyslovil, že „pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit.“
4. Žalobkyně v žalobě namítala, že v jejím případě se rozhodnutí a posudek MPSV odchýlil od zprávy Fakultní nemocnice v Motole, která byla žalobkyní předložena v rámci posuzování nároku na péči. Podle žalobkyně je zřejmé, že není schopna zvládat tři základní životní potřeby, jak vyplývá ze zprávy FN Motol, přičemž tuto pomoc potřebuje při stravování, při péči o zdraví a při volnočasových aktivitách. Vzhledem k tomu, že pomoc při volnočasových aktivitách, kdy je nutné žalobkyni např. při vyšší fyzické zátěži měřit kvůli riziku hypoglykemie a je nutné každou volnočasovou aktivitu aktuálně zvažovat a na každý výkyv glykemie reagovat, pak závěr rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, které tuto zprávu zcela pominulo, nelze považovat za rozhodnutí, které by bylo zákonné. Žalobkyně má za to, že posudek PK MPSV je neúplný, nepřesvědčivý a jeho závěry neodpovídají konstantní judikatuře NSS ČR.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že předmětem sporu v této konkrétní věci je vyhodnocení, že žalobkyně není osobou, která vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby při zvládání základní životní potřeby osobní aktivity. Další dvě požadované základní životní potřeby, stravování a péče o zdraví, byly uznány za nezvládané. K nezvládání základní životní potřeby osobní aktivity je ve zprávě zkonstatováno: „dítě je nutné např. při sportu měřit každých cca 30 minut kvůli riziku hypoglykemie, každou volnočasovou aktivitu je nutné zvažovat dle aktuální glykemie dítěte, na každý výkyv glykemie musí rodič zareagovat.“ Dle názoru žalovaného je zdůvodnění obsahově podřaditelné pod nezvládání základní životní potřeby péče o zdraví a tato byla uznána jakožto nezvládaná. Dále žalovaný připomněl, že žalobkyně v rámci posuzování nároku na příspěvek na péči danou lékařskou zprávou ze dne 18. 10. 2022 nepředložila, byla však seznámena s tím, že ji PK MPSV v Plzni neměla při svém jednání dne 20. 1. 2023 k dispozici. Ve zprávě ze sociálního šetření ze dne 10. 8. 2022 je uvedeno, že žalobkyně zvládá osobní aktivity úměrně věku, ráda kreslí, hraje si na písku, osobní aktivity vykonává společně s matkou. V následně vydaném posudku ze strany Okresní správy sociálního zabezpečení Sokolov ze dne 23. 9. 2022 je konstatováno, že žalobkyně má osobní aktivity přiměřeny věku. Dne 3. 2. 2023 se zákonný zástupce žalobkyně dostavil osobně k žalovanému, kdy byl sepsán protokol o ústním jednání. V tomto protokole je uvedeno, že zákonný zástupce žalobkyně byl seznámen s posudkem PK MPSV v Plzni, s tímto posudkem nesouhlasí, neboť žalobkyně nezvládá základní životní potřebu osobní aktivity. Zákonný zástupce se tedy seznámil s posudkem, ve kterém nebyla jakožto podklad pro rozhodování lékařská zpráva z Fakultní nemocnice v Motole ze dne 18. 10. 2022 uvedena. Zákonný zástupce doložil dne 3. 2. 2023 dvě lékařské zprávy, a to lékařskou zprávou ze dne 22. 12. 2022, ambulantní vyšetření Fakultní nemocnice v Motole, MUDr. P. L. Ph.D., a lékařskou zprávou ze dne 31. 1. 2023, ORL ambulance Vesama s.r.o., MUDr. R. B.. Zákonný zástupce žalobkyně byl tedy seznámen s tím, že PK MPSV v Plzni neměla při svém jednání dne 20. 1. 2023 k dispozici lékařskou zprávu z Fakultní nemocnice v Motole ze dne 18. 10. 2022 a ani tuto zprávu dne 3. 2. 2023 nedoložil. Žalovaný tedy považuje tvrzení uvedené v žalobě: „V daném případě je zjevné, že v případě žalobkyně se rozhodnutí a posudek MPSV odchýlil od zprávy Fakultní nemocnice v Motole, která byla žalobkyní předložena v rámci posuzování nároku na péči“ za nepravdivé. Nelze z dílčí zprávy usuzovat na celkové posouzení v rámci činností Posudkové komise MPSV, neboť posouzení zdravotního stavu je komplexním úkonem a vychází vždy ze všech doložených lékařských zpráv v jejich souhrnu.
6. Žalobu soud neshledal důvodnou.
7. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, Oddělení výkonu posudkové služby Plzeň (dále jen „PK MPSV“), o posouzení stupně závislosti žalobkyně. PK MPSV dne 20. 1. 2023 konstatovala, že nejde o osobu do 18 let věku, která se podle ustanovení § 8 odst. 1, zákona o sociálních službách, považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby, není však neschopna zvládat aspoň tři základní životní potřeby. Přitom se vycházelo z lékařského nálezu pro posouzení zdravotního stavu ze dne 18. 8. 2022, MUDr. Z. Z., praktický lékař, a ze zprávy z hospitalizace na Pediatrické klinice FN Motol od 7. 7. 2022 do 14. 7. 2022, MUDr. K. R.. PK MPSV konstatovala, že dle doložené zdravotní dokumentace byl u žalobkyně zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je diabetes mellitus I. typu. PK MPSV posuzuje jen aktuální (současné) zdravotní postižení ve vztahu k aktuálnímu zvládání jednotlivých základních životních potřeb. Neřeší prognózu,

jak se stav bude pravděpodobně vyvíjet. Zabývá se tím, zda zdravotní stav posuzované osoby uvedenou základní životní potřebu umožňuje zvládat, či nikoli. Neposuzuje, zda je pomoc pro posuzovanou osobu vhodná (zda zrychlí či zkvalitní provádění základních životních potřeb) či nikoli. Jedná se o pacientku s diagnostikovaným diabetem 1. typu, tedy léčenou inzulinem a dietou, v současné době kompenzovaná, bez další zátěže. Hmotnost 18 kg, výška 98 cm, bez poruchy komunikace, s normálním pohybovým aparátem (lékařská zpráva ošetřujícího lékaře MUDr. Z. ze dne 18. 8. 2022). Diagnóza potvrzena při hospitalizaci ve FN Motol od 7. 7. 2022 do 14. 7. 2022, MUDr. R., při propuštění stav stabilní, bez akutních potíží. Výsledky sociálního šetření ze dne 10. 8. 2022 jsou v souladu s popisem uváděným v lékařských zprávách. Dle PK MPSV žalobkyně není schopna pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zvládat, podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), tyto 2 základní životní potřeby a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby: stravování (dodržování diabetické diety je plně v rukách rodičů) a péče o zdraví (v tomto případě měření a aplikace inzulinu). Vzhledem k tomu, že zákonný zástupce doložil nové lékařské zprávy, odvolací správní orgán požádal dne 6. 2. 2023 o doplnění již vydaného posudku o zdravotním stavu žalobkyně. PK MPSV dne 21. 2. 2023 uvedla, že neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru, nové lékařské nálezy MUDr. L. P., PhD., pediatrie, ze dne 22. 12. 2022, a MUDr. R. B., ORL, ze dne 31. 1. 2023. Podle PK MPSV nedokládají tyto nálezy žádné nové informace, ani nezvládání základních životních potřeb orientace, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity. Žalobkyně podle PK MPSV nezvládá celkem 2 základní životní potřeby stravování a péče o zdraví. V ostatních parametrech se jedná o stejně hodnotné a stejně zdravé dítě, jako je většina populace.

8. Hlavní žalobní námitka spočívala v tom, že nebyla respektována zpráva z Fakultní nemocnice Motol z 18. 10. 2022.
9. V dané věci soud nařídil jednání, při kterém doplnil dokazování přečtením jak zprávou FN Motol z 18. 10. 2022, tak i zprávou FN Motol z 16. 7. 2024 pediatričky MUDr. O. B., která byla předložena nově k tomuto jednání. Podle těchto zpráv např. při sportu žalobkyně potřebuje zvláštní péči v podobě měření inzulinu každých 30 min, nicméně zprávy nejsou více konkrétní ohledně druhu sportu, který žalobkyně takto provozuje.
10. V dané věci soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněné, logické a přesvědčivé. Ve správním řízení vycházel žalovaný jak z dostupných lékařských zpráv, tak i ze sociálního šetření. Z obou těchto zdrojů vyplynulo, že žalobkyně nezvládá jednoznačně 2 základní životní potřeby (stravování, péče o zdraví). Ohledně volnočasových aktivit bylo správními orgány zjištěno, že žalobkyně v současné době neprovozuje žádný konkrétní sport, o kterém obecně hovoří zpráva FN Motol z 18. 10. 2022, nýbrž volný čas tráví hrou na písku a malováním. Ze zprávy o sociálním šetření nevyplývalo, že by žalobkyně tyto své osobní aktivity nezvládala jako ostatní děti. Pokud jde o sporné osobní aktivity, rozhodující je skutkový stav, který zde byl ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, jaké žalobkyně nezvládala základní životní potřeby zhruba okolo 2 - 3 let. Sociální šetření proběhlo v roce 2022 u 2, 5 staré dívky, tudíž osobní aktivity, popsané tehdy matkou, byly zhodnoceny jako zvládané přiměřeně věku 2 let, šlo zejména o hraní na písku, malování. Při soudním jednání zmíněné sporty jako plavání s kamarádkami a jízda na kole nebyly ve správním řízení matkou žalobkyně uvedeny, což je pochopitelné u věku 2 a půl roku, kdy probíhalo šetření.
11. Nelze akceptovat žalobní námitku, podle níž žalovaný nepřihlédl ke zprávě FN Motol z 18.

10. 2022, když ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobkyně v průběhu správního řízení vůbec tuto zprávu nepředložila. Není vadou napadeného rozhodnutí, že se žalovaný v něm nevypořádal s důkazem, o kterém nevěděl. Napadené rozhodnutí není z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
12. Pokud jde o podklady, které měly správní orgány k dispozici, byly dle názoru soudu dostatečné, šlo např. i o zprávu pediatričky MUDr. P. z Fakultní nemocnice v Motole ze dne 22. 12. 2022 (doložena v odvolacím řízení), která je součástí spisu a je datována ještě později, než zpráva z 18.10. Ohledně lékařské zprávy z 18. 10. 2022 nebylo prokázáno, že by byla založena do správního spisu před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí.
13. Pokud se žalobkyně nyní jako 4 letá věnuje konkrétním sportům, jako např. matkou při jednání zmiňovanému plavání a jízdě na kole, přičemž při těchto aktivitách vyžaduje mimořádnou péči druhých osob, je podle názoru soudu namístě tyto nové skutečnosti, (stejně jako nutnost asistentky ve školce), uplatnit prostřednictvím nové žádosti o příspěvek na péči s tím, že také nové, dosud nepředložené lékařské nálezy a důkazy lze uplatnit v rámci takové další žádosti.
14. Z vyložených důvodů soud neshledal žalobní body důvodnými, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl ke dni 1. 3. 2023 (ke dni vydání napadeného rozhodnutí).
15. Soud neprovedl pro nadbytečnost při jednání navržené důkazy znaleckým posudkem na zdravotní stav žalobkyně, odborným vyjádřením ani výsledkem ošetřující lékařky žalobkyně, neboť dle názoru soudu, jak vyplývá z jeho výše uvedených závěrů, byl v daném případě dostatečně a bez důvodných pochybností zjištěn skutkový stav věci umožňující správním orgánům o věci rozhodnout, a to včetně skutečností týkajících se zdravotního stavu žalobkyně a zároveň byl tento skutkový stav přezkoumáván ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
16. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení o žalobě bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.
18. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto rovněž podle úspěchu ve věci, kdy úspěch měla žalobkyně, proto jí byla přiznána náhrada za odměnu za zastupování sestávající z 1 úkonu právní služby (sepis kasační stížnosti) po 3.100,-Kč, jeden režijní paušál po 300,-Kč a 21% DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy

stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 18. července 2024

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně